

Patiënteninformatie

Urologie
Continentiezorg

Met een katheter naar huis

Streekziekenhuis
Koningin
Beatrix

Tijdens uw verblijf in het ziekenhuis hebt u een katheter gekregen. Dat wil zeggen dat er door de arts of verpleegkundige in de blaas een katheter (slangetje in de blaas om urine af te laten lopen) is ingebracht.

Wat is een katheter

Een katheter is een holle, soepele buis waarmee urine uit de blaas wordt afgevoerd. Aan het uiteinde van de katheter zit een ballonnetje. Om te voorkomen dat de katheter uit de blaas valt, wordt het ballonnetje gevuld met water. Naarmate de blaas zich vult, wordt de urine via de katheter afgevoerd naar een urineopvangzak. U kunt dus niet normaal plassen wanneer u een katheter heeft. De verpleegkundige vertelt u wanneer de katheter vervangen moet worden. Dit kan gedaan worden door uw huisarts, (wijk)verpleegkundige of door een verpleegkundige van de polikliniek urologie van uw ziekenhuis.

Verzorging van de katheter

Een goede hygiëne is belangrijk en bestaat uit het dagelijks wassen van de huid rondom de katheter met alleen water. Mannen dienen het gebied onder de voorhuid zorgvuldig schoon te houden. Was de handen met water en zeep en droog uw handen aan een schone handdoek voordat u de katheterzak gaat verwisselen en/of legen en nadien.

De beenzak

De beenzak kan op het onderbeen of op het bovenbeen gedragen worden. Dit hangt af van wat u het prettigst vindt. Als u de beenzak op het bovenbeen wilt bevestigen, moet u de slang van de katheterzak op maat knippen. In de verpakking van de beenzak is een aansluitstukje toegevoegd. Deze kunt u dan op de slang bevestigen. Knip de slang altijd af met een schone schaar. Maak voor gebruik de schaar schoon met heet water en een sopje. Gebruik het beschermdopje (wat u van de connector hebt verwijderd) voor extra hygiëne, het is te bevestigen aan de onderzijde van de beenzak. Zie ook de handleiding die is toegevoegd bij het startpakket met katheterzakken die u heeft ontvangen in het ziekenhuis. In deze handleiding staat ook website waarop u filmpjes kunt bekijken.

Een beenbandje

De beenzak kan aan het been bevestigd worden met een beenbandje. Op iedere hoek van het beenzakje zit een opening waar een bandje doorheen gehaald kan worden. U kunt ook een beenzak-houder gebruiken. Een verpleegkundige legt uit hoe u dit moet bevestigen. Een beenbandje en beenzakhouder kunt u uitwassen en vaker gebruiken. De katheterslang kunt u ook nog extra fixeren m.b.v. de fixatietape die is bijgesloten in het startpakket. Bij het bevestigen van de beenzak is het aan te raden regelmatig van been te wisselen.

De nachtzak

Door de slang van de nachtzak aan te sluiten op het aftapkraantje van de beenzak wordt de opvangmogelijkheid vergroot. Dit is handig voor 's nachts. Het aftapkraantje van de beenzak moet dan wel open gezet worden, zodra u de nachtzak aan de beenzak heeft bevestigd. U bevestigt de nachtzak aan uw bed met behulp van een bedhaak. Daarnaast kunt u er uit voorzorg voor kiezen om de nachtzak in een emmer naast uw bed te plaatsen om lekkage te voorkomen.

Legen van de urine-opvangzak

De urine opvangzakken beschikken over een aftapkraantje. U duwt het klepje naar beneden en de urinezak loopt leeg. Het is handig als u, bij de beenzak, van te voren het onderste beenbandje losmaakt.

Hoe lang mogen de urine-opvangzakken achtereen gebruikt worden?

De beenzak en nachtzak mogen zeven dagen achtereen gebruikt worden. De nachtzak moet dan dagelijks huishoudelijk worden schoon gemaakt. U kunt deze afkoppelen en doorspoelen met water. Vervolgens doet u het dopje er weer op. Na zeven dagen gebruik, kunt u de been- en nachtzak weggooien als huishoudelijk afval.

In overleg met de uroloog of urologieverpleegkundige kan in sommige gevallen in plaats van een beenzak een kraantje aan de katheter worden gekoppeld. In de nachten kunt u dan een nachtzak dragen dat aan het kraantje is gekoppeld. Als u hiervoor in aanmerking komt, informeert en instrueert de urologieverpleegkundige u daarover.

Adviezen

Drinken

Voldoende drinken is belangrijk. Wij adviseren u minimaal 1,5 liter tot 2 liter vocht per dag te drinken. Als u een vochtbeperking heeft, moet u het advies van uw cardioloog of nefroloog aanhouden.

Voeding

Wij adviseren u vezelrijke voeding te eten, vers fruit, groente en volkorenbrood. Dit draagt bij aan een goede stoelgang. Een verstopping van de darmen kan het afvoeren van urine belemmeren.

Zwemmen en sporten

Bewegen is belangrijk en hoeft geen problemen op te leveren. Als u wilt gaan zwemmen kunt u een katheterventiel op de katheter plaatsen. Hierdoor kunt u zich vrijer bewegen. Bij vragen kunt u terecht bij de verpleegkundige.

Intimiteit

Een katheter in de plasbuis is hinderlijk tijdens het vrijen. Als u seksueel actief bent, kunt u dit het beste bespreken met uw arts of verpleegkundige. Zij kunnen u persoonlijk advies geven.

Eventuele problemen, die kunnen optreden

Als u een katheter heeft is het van belang, dat u op de hoogte bent van het optreden van eventuele problemen.

Lekkage van de katheter

Sommige patiënten hebben last van urineverlies langs de katheter. Dit kan verschillende oorzaken hebben. Meestal ligt de oorzaak in een eenvoudige knik of afsnoeren van de afvoerende slang naar de katheterzak. Bij een blaassamentrekking wordt dan urine naar buiten geperst naast de katheter. Ook kunnen er blaaskrampen zijn ten gevolge van bijv. een infectie. Vaak zijn blaaskrampen een gevolg van irritatie door de katheter.

Verstopping van de katheter

Bij gebruik van een katheter ontstaat er in de blaas vaak neerslag (slijm of gruis), slijmvlies en soms ook steenvorming. Om dit te voorkomen is het heel belangrijk om goed te drinken. Minimaal 1,5 tot 2 liter per 24 uur. Als u een vochtbeperking heeft, moet u het advies van uw cardioloog of nefroloog aanhouden.

Uitvallen van de katheter

Wanneer de katheter er uit is gevallen moet u ze spoedig mogelijk contact opnemen met uw behandelende arts, huisarts of (wijk)verpleegkundige.

Blaaskrampen

Dit is het gevolg van irritatie in de blaas door de katheter. Doorgaans verdwijnen de klachten na enkele dagen. Mocht dat niet het geval zijn, neem dan contact op met de poli Urologie.

Infectie

Iedere patiënt met een katheter heeft bacteriën in de urine. Antibiotica is slechts noodzakelijk als u tekenen van infectie heeft, zoals hoge koorts. Neemt u in dat geval contact op met uw behandeld arts.

Tot slot

Bij problemen of aanhoudende klachten kunt u op werkdagen contact opnemen met de poli Urologie. Wij zijn bereikbaar op werkdagen van 8.00 – 16.30 uur op telefoonnummer: 0543 54 46 30. In de avond en nachturen kunt u contact opnemen met de huisartsenpost of met de wijkverpleegkundige.

Geheimhouding en recht op privacy

Alle medewerkers van ons ziekenhuis hebben een geheimhoudingsplicht. Verder heeft u als patiënt recht op privacy. Uitgebreide informatie hierover kunt u vinden in de folder 'De rechten en plichten van de patiënt'. Deze is verkrijgbaar op de afdeling en bij de patiënteninformatie in de centrale hal. Daarnaast is deze folder te vinden op: www.skbwinterswijk.nl

Bezoekadres:
Beatrixpark 1
7101 BN Winterswijk

Postadres:
Postbus 9005
7100 GG Winterswijk

T 0543 54 44 44
info@skbwinterswijk.nl
www.skbwinterswijk.nl